

OHUTUSJUHEND REDELIL TÖÖTAMISEL

SISUKORD

OHUTUSJUHEND REDELIL TÖÖTAMISEL.....	1
1. ÜLDNÕUDED	1
2. REDELITE LIIGITUS.....	2
3. REDELITE REGULEERIMINE JA PAIGALDUS	2
4. TÖÖ REDELITEL.....	3
5. REDELITE SÄILITAMINE, KONTROLLIMINE JA HOOLDAMINE.....	4
6. ERGONOOMIKA	4

1. ÜLDNÕUDED

- a) Redelit võib kasutada ainult kasutusjuhendis ettenähtud otstarbel ja viisil.
- b) Redel tuleb paigaldada nii, et see kasutamise ajal seisaks kindlalt. Redel peab seisma tugeval sobiva suurusega liikumatul alusel nii, et redelipulgad püsiksid horisontaalasendis. Rippredel, välja arvatud nõorredel peab olema kinnitatud nii, et see ei liigu ega kiigu.
- c) Kokkupandava redeli libisemist tuleb takistada redeli üla- või alaosa kinnitamisega, libisemist takistavate vahendite või muude lahenduste kasutamisega. Juurdepääsuredel peab olema piisavalt pikk, et ulatuda vähemalt ühe meetri võrra üle juurdepääsutasandi, välja arvatud juhul, kui redel on statsionaarselt kinnitatud.
- d) Lukustatavat mitmeosalist redelit ja pikendusredelit tuleb kasutada nii, et selle eri osad ei saaks üksteise suhtes liikuda. Liikuv redel tuleb enne sellele astumist fikseerida liikumatusse asendisse. Üksikredelid ei tohi kokku siduda, liimida ega ühendada kruvide ega naelte abil, välja arvatud juhul, kui see on kasutusjuhendis ette nähtud.
- e) Redelit tuleb kasutada nii, et töötaja saaks sellest kogu aeg kinni hoida ja sellele kindlalt toetuda. Redel peab võimaldama sellest kindlat kinnihoidmist ka siis, kui redelil olles midagi kantakse.
- f) Redelil seistes ei tohi töötada korraga kauem kui 30 minutit ega rohkem kui kolmandiku tööpäeva pikkusest.
- g) Keelatud on seista kõrgemal kui ülalt kolmandal pulgal või astmel.
- h) Üldjuhul ei tohi redelil töötada kõrgemal kui 5 meetrit aluspinnast
Enne töö alustamist kontrolli redeli seisukorda. Vigastatud või kahjustatud redeli kasutamine on keelatud. Teata sellest projektijuhile ja märgista mittetöökorras redel vastava märgistusega.
- i) Antud ohutusjuhend käsitleb teisaldatavate redelitele esitatavaid nõudeid ning nende redelite kasutamist.
- j) Liikumine ja töö redelitel on seotud suure õnnetusjuhtumiriskiga ning suure füüsilise koormusega, mis võib kaasa tuua liigeste, lihaste ning vereringe ülekoormust.

Kinnitatud	Ain Heinmäe	13.05.2019
Versioon 1	Muudatused	23.03.2021

- k) Õnnetusjuhtumite põhjuseks on suurel määral redelite paigutamine valele (näit. pehmele või libedale) alusele, paigutamine valele kaldele, või see, et redelilt teostatavaid tööülesandeid tuleks tegelikult teostada tellingutelt, liftilt või muult kindlalt platvormilt.
- l) Kehakoormuse põhjuseks on osaliselt see, et tööd peab tegema stabiilsuse ning kehasakaalust lähtudes rasketes asendites, osaliselt aga see, et sobivate vaate- ning ulatusvahemaa saavutamiseks peab töötaja võtma mitteotstarbekaid asendeid. See koormab jalgu ning selga. Tihtipeale töötatakse redelilt suure ulatusvahemaaga, nii et käed on õlgadest kõrgemal, mis koormab eriti kaelapiirkonda ning õlgu.
- m) Pikaajaline töö, mis nõuab püsti seismist väikestel redeli astmetel, võib tekitada väsimust ning valu pahkluudes ja jalgades.
- n) Puuduv võimetus jalgade liigutamiseks töö ajal koormas vereringet. Ka stabiilne töö võib vereringet koormata.
- o) Redel on tehniline abivahend, mis on eelkõige mõeldud selleks, et inimesed võiksid liikuda ühelt tasandilt teisele, s.t on mõeldud ajutise juurdepääsuvõimalusena.
- p) Redelilt teostatavat tööd tuleb planeerida ning tuleb hinnata, kas tööd saab teha ka tellingutelt, liftilt või muult kindlalt platvormilt.
- q) Enne redeli kasutamist tuleb tutvuda redeli kasutamishendiga ning kasutada antud redelit ainult selleks ette nähtud otstarbel.

2. REDELITE LIIGITUS

Käesolev ohutusjuhend hõlmab üksikuid redevaid, mis on valmistatud puust, klaaskiust, terasest või kergmetallist jne., selle all ka järgmisi redeli liike:

a) Najaredelid:

Jagamatu trepipostiga redelid.

b) Harkredelid:

Harkredel koosneb kahest üksikredelist, mis on sümmeetriliselt ühendatud hingedega ühises tipupunktis ning paigaldatud A-kujuliselt.

c) Treppredelid:

Treppredel on varustatud toetusjalgadega ning lamedate astmetega, mis paiknevad horisontaalselt, kui trepp on üles seatud.

d) Teleskoopredelid:

Teleskoopredelid koosnevad paralleelsetest üksikredelite sektsioonidest, mis on kinnitatud teineteise külge juhtsoonte abil, nii et nende pikkust saab muuta.

e) Kokkupandavad redelid:

Kokkupandav redel koosneb kahest või enamast üksikredelite sektsioonist, mida saab redeli kasutamiseks kokku panna ning mida saab täielikult lahti võtta säilitamis- või transportimiseks.

f) Kombineeritavad redelid:

Kombiredel koosneb kahest üksikredelist ning teda saab kasutada üksikredelina, harkredelina või teleskoopredelina. Kahe üksikredeli laius on võrdne mõlemas otsas.

3. REDELITE REGULEERIMINE JA PAIGALDUS

- a) Teisaldatavad redelid peavad olema reguleeritud sellisel viisil, et neid oleks võimalik kasutada, töökorda seada ning hooldada nii, et sellest ei tekiks ohtu kasutajale või teistele isikutele.

Kinnitatud	Ain Heinmäe	13.05.2019
Versioon 1	Muudatused	23.03.2021

- b) Vajalikus ulatuses peab kasutusjuhendis olemasolev informatsioon olema märgitud ka redelil. Sellisteks andmeteks võib näit. olla:
 - lubatud töökõrgus;
 - lubatud koormus;
 - redeli kalle;
 - hoiatus ohtliku kasutamise viisi eest.
- c) Kasutusele võetavad redelid peavad miinimumina vastama DS/INSTA 650 või EN 131 nõuetele. Soovitav on osta vaid need redeleid, millel on selgelt märgitud, et nad vastavad nendele nõudmistele.
- d) Redeleid ei tohi paigutada vetruvale või ebastabiilsele alusele, näit. autole, või paigaldada tellingutele.
- e) Redeleid võib paigaldada vaid horisontaalsele ning püsivale pinnale. Iga redelipost tuleb hästi ning ühtemoodi toetada. Kui see ei ole võimalik, peab kompenseerimiseks ühte redeliposti turvaliselt pikendama ning vajaduse korral tuleb rakendada eriabinõusid nihkumise vältimiseks. Väiksemate kõrgusvahede kompensatsiooni võib teostada, kasutades selleks üksikut turvalist alust.
- f) Pikendusjalga võib treppidel teostava töö puhul kasutada vaid väikestel ühekaldelistel redelitel ning eeldusel, et redel on selleks mõeldud.
- g) Üksikredelid, kokkupandavad redelid ning teleskoopredelid peab paigaldama õige kalde all, tavaliselt 60-70 kraadi all.
- h) Seadmeredelid peavad alati olema kindlustatud nihkumise vastu, näit. alt kinnitamise abil või sobiva redelijala kasutamise abil.
- i) Redel, mis seatakse üles masti vms. najal, peab olema varustatud sobiva toetusseadmega, juhul kui konstruktsioon ei tee seda ülearuseks.
- j) Harkredelid peavad olema turvaliselt kindlustatud redelipostide nihkumise vastu kettide või muu sama turvalise abivarustuse abil, mis peavad olema mõlemal pool ning olema paigutatud u. 1/3 redelipostide kõrgusest.
- k) On lubatud kettide paigutamine poole redeliposti kõrgusele, kui redelil on kuni 9 astet.
- l) Harkredelite tipuosad ei tohi olla teineteise suhtes pinges, et ei tekiks kinnisurumise ohtu.
- m) Kombineeritavatel redelitel, mida kasutatakse harkredelitena, peavad olema ketid või mõni muu sama turvaline kindlustus, ning redelijalad.
- n) Redeleid ei tohi paigutada uste, väravate vms. ette, kui viimaseid ei ole kinnitatud avatud või suletud asendisse.
- o) Redeleid mida kasutatakse juurdepääsuvõimalusena, peab turvaliselt kinnitama, et nad oleksid kindlustatud nihkumise ja ümberkukkumise eest. Nad peavad ulatuma vähemalt 1,0 meetrit üle juurdepääsukoha.
- p) Redelite õige kasutamine hoiab ära kukkumisõnnetused. Redelid peavad alati olema kindlustatud nihkumise vastu.

4. TÖÖ REDELITEL

- a) Üksikuid redeleid võib kasutada vaid lühemaajaliseks tööks. Mitmekülgse pikemaajalise töö puhul, mida teostatakse vahelduvalt redelilt ja püsivalt aluselt (põrand, maapind jms.), võib redeleid siiski kasutada, kui redelite kasutusaeg kokku ei ületa kolmandikku antud isiku päevasest tööajast.

Kinnitatud	Ain Heinmäe	13.05.2019
Versioon 1	Muudatused	23.03.2021

- b) Üksikperiood, mille vältel töötatakse redelilt, ei tohi ületada 30 min. Seejärel tuleb tööd katkestada ning võib üle minna mõnele teisele tööle, mis ei koorma samal viisil, mis on näit. dünaamilisemat liiki.
- c) Kui tööd teostatakse redelilt, peab redeli paigutust muutma vastavalt töökäigule, nii et tööobjektini ulatumiseks ei ole vajalik suuremat vahemaad, kui üks käepikkus.
- d) Redelitel töötamisel peavad töötajal jalas olema sobivad jalatsid pehme libisemiskindla tallaga. Jalats peab kindlalt jalas püsima. Redelitel töötamisel ei tohi seista redeli ülemisele otsale lähemal, kui ülalt kolmandal astmel.
- e) Ära unusta kinnitust, kui redel on pikem kui 5 m.
- f) Redelil võib korraga viibida vaid üks inimene. Harkredelil siiski üks inimene kummalgi poolel.
- g) Töövahendid peavad olema kerged ja kergestikäsitsetavad ning nendega peab saama töötada, kasutades selleks ühte kätt.
- h) Tavaliselt ei tohi redelilt teostada tööd suuremal kõrgusel kui 5,0 meetrit, mõõtes seda vahemaad aluselt selle astmeni, mille peal seistakse. Eriolukordades on siiski lubatud teostada kergem tööd ka suuremal kõrgusel, näit. vahetada lambi pirn.
- i) Metallredeleid ei tohi kasutada kohtades, kus on kokkupuuteoht pingestatud elektrijuhtmete ning osadega.

5. REDELITE SÄILITAMINE, KONTROLLIMINE JA HOOLDAMINE

- a) Üksikuid kasutuses mitteolevaid redeleid peab säilitama nii, et nad ei alluks mittevajalikele mõjudele, näit. ilmastiku mõjudele, suurele kuumusele, ning alati vastavalt tootja juhtnõrile.
- b) Kahjustatud ning defektseid redeleid kasutada ei tohi. Redeleid peab parandama turvalisel ning kompetentsel viisil vastavalt tarnija juhtnõrile.
- c) Redelid kontrollitakse üle vahetult enne projektile saatmist ja lisatakse vastav kleebis kontrollimise kuupäevaga. Redeleid kontrollib laotõtaja.
- d) Projektidel kontrollib redeleid projektijuht või tema poolt selleks määratud isik, vähemalt kord kuus ja lisab kontrollkleebise.

6. ERGONOOMIKA

- a) Igasuguse seisva töö juures tuleks vältida painutatud selga. Kui inimene kummardub ettepoole või ühele küljele, siis tema jala-, selja- ja ka õlalihased pidevalt pingul.
- b) Kui inimene end uuesti sirgeks ajab, tunneb ta seljas valu, just nagu selg oleks kõveras olekus kangeks jäänud. On võimatu kogu aeg pingevabalt seista, kui töö kõrgus ei ole õigesti valitud.

Töökõrgus on väga tähtis tegur. Kui see on ebaõigesti valitud, siis keha väsib väga kiiresti. Töökõrgus peab olema selline, et tööd saaks teha ilma selga painutamata ja õlgu õiges ja pingutamata asendis hoides.

Kinnitatud	Ain Heinmäe	13.05.2019
Versioon 1	Muudatused	23.03.2021